

Datganiadau cyfrifyddu 2019-20 ar gyfer:

Enw'r corff: **CYSGOR CUMUNID LLANDYFAELG**

	Y flwyddyn a ddasth i ben		Nodiradau a chynllawiau i'r sawl sy'n llunio'r cyfrifon Dylech dalgrymu'r holl ffigurau i'r £ agosaf. Peldiwech a gadael unrhyw llychau yn wag na chofnodi balansau o £0 neu ddim. Rhaid i bob lligus fod yn gyson â'r cofnodion ariannol syllfaenol ar gyfer y flwyddyn berthnasol.
	31 Mawrth 2019 (£)	31 Mawrth 2020 (£)	

Datganlad o incwm a gwarant/derbyniadau a thalladau

1. Balansau a ddywyd ymlaen	33193	27138	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd weth gofn ar ddechrau'r flwyddyn fel y'u colnodwyd yn y cofnodion ariannol. Rhaid iddo fod yn gyson â Llinell 7 y flwyddyn flaenorol.
2. (+) Incwm o ddiethiad lleoli/doli	20800	21300	Cyfanswm yr incwm a dderbyniwyd/derbyniadwy yn ystod y flwyddyn o drebhiant fodd (praesept) neu arddal/tyfariad gan bŵl gyfrif.
3. (+) Cyfanswm derbyniadau eraill	13310	12434	Cyfanswm incwm neu dderbyniadau a gofnodwyd yn y kyfr arian parod blafr symiau a gynhwysir yn llinell 2. Mae'n cynnwys graedau cymorth, dawzol a rofaew.
4. (-) Costau staff	9607	7597	Cyfanswm gwariant neu daladau a wnaed i bob gweithwr cyflogedig ac ar ei ran. Dylech gynnwys cyflogau, TWE ac Yswiriant Gwladol (cyflogau a chyflogwyr), cyfraniadau penswm a threuliau cysylltiedig, o.o. costau lorfynu.
5. (-) Llog ar fenthyciadau ad-daladau cyfalaf	0	0	Cyfanswm gwariant neu daladau cyfalaf a llog a wnaed yn ystod y flwyddyn ar fenthyciadau arianol (os o grubl).
6. (-) Cyfanswm laiadau eraill	30538	28444	Cyfanswm gwariant neu daladau fel y'u colnodwyd yn y kyfr arian parod llei costau staff (Llinell 4) a llog ar fenthyciadau/ad-daladau cyfalaf (Llinell 5).
7. (=) Balansau a garhawyd ymlaen	27138	28830	Cyfanswm y balansau a'r cronfeydd weth gofn ar ddechrau'r flwyddyn Rhaid iddo fod yn hafal i (1+2+3) - (4+5+6)

Datganlad o falansau

8. (+) Dydawyrr a balansau sloeg	1048	1527	Cyfrifon incwm a gwarant yn unig: Nodwch werth dyladion sy'n ddyfodol i'r corff a balansau sloeg a ddalir ar ddiwedd y flwyddyn.
9. (+) Cyfanswm arian parod a buddsoddiadau	26271	29259	Pob cyfrif: Swm yr holl gyfrifon banc cyfredol a ehadau, daladau ariannol a buddsoddiadau a ddalir ar 31 Mawrth. Rhaid i hyn fod yn gyson â balans cyfrif yr arian parod yn unol â chysylltiad y banc.
10. (-) Crodydwyrr	1081	5956	Cyfrifon incwm a gwarant yn unig: Nodwch werth yr arian sy'n ddyfodol gan y corff (hobllaw costau benthyg) ar ddiwedd y flwyddyn.
11. (=) Balansau a garhawyd ymlaen	27138	28830	Dyal cyfanswm y balansau fod yn gyson â llinell 7 uchod: Nodwch gyfanswm (8+9-10)
12. Cyfanswm asedau sefydlog ac asedau hirdymor	77006	74944	Gwerth colostu asedau a buddsoddiadau pob ased sefydlog, ynghyd ag unrhyw asedau hirdymor eraill a ddalir ar 31 Mawrth.
13. Cyfanswm berthyciadau	0	0	Balans cyfalaf dyledus pob benthygiad o drydydd partion ar 31 Mawrth (gan gynnwys PVL8).

14. Nodyn datgelu cronfeydd ymddiriedolaeth	Ydy			Nac ydy			Mae'r corff yn gweithredu fel unig ymddiriedolaeth ac mae'n gyfrifol am reoli (a) cronfa/cronfeydd ymddiriedolaeth/ asedau (dylai darlennywyr nodi nad yw'r ffigurau uchod yn cynnwys unrhyw draladion ymddiriedolaeth)
	Ydy	Nac ydy	Amh.	Ydy	Nac ydy	Amh.	
			✓				✓

	Cytunwyd?				Amhaliad o'r gwaith a wneud fel rhan o'r archwiliad mewnol (OS nid oes angen llyn os byddwch chi'n adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Do	Naddo*	Amh.	Heb ei gynnwys**	
9. Cafodd cysoniadau cyfrifon banc cyfnodol ac ar adnodd y flwyddyn eu cynnal yn briodol.	✓				Cysoniad Banc yn cael ei wneud yn misol ac ar adnodd y flwyddyn.
10. Cafodd datganiadau cyfrifodau a baratolwyd yn ystod y flwyddyn eu paratoi ar y safon cyfrifodau gynw (darbyniadau a thaliadau/llwng a gwariant), roeddent yn gyson â'r llyfr arian parod, wedi'u cofrestru gan drywydd archwilia digonol o gefnoddion sylfaenol, a, fe y bôn briodol, cafodd dylfodwyr a chredydwyr eu cofnodol'n brodol.	✓				Osiaid at wellioffinau a'u amlinwng cyffwrdd hefyd. Hysbysu archwilio yn glir ac yn gywir.
11. Cronlegdd ymddiriedolaeth (gan gynnwys ymddiriedolaethau elusenol), Mae'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi cyflawni ei gyfrifdodau fel ymddiriedolaeth.			✓		Dim yn berthnasol

Rödddi rheolaethau digonol yn bodoli ar gyfer unrhyw feysydd tîsg a nodwyd gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor (rhestrwch unrhyw feysydd tîsg eraill isod neu ar dudalennau ar wahân os oes angen):

	Cytunwyd?				Amhaliad o'r gwaith a wneud fel rhan o'r archwiliad mewnol (OS nid oes angen llyn os byddwch chi'n adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Do	Naddo*	Amh.	Heb ei gynnwys**	
12.					
13.					
14.					

* Os atebwyd 'naddo', nodwch y goblygodaau o'r camau sy'n cael eu cynnal i fynd i'r afael ag unrhyw wendid rheoli a nodwyd (ychwanegwch dudalennau ar wahân os oes angen)
 ** Os atebwyd 'heb ei gynnwys', nodwch pryd y gwnaethoch chi'r gwaith archwilio mewnol mwyaf dweiddar yn y maes hwn a phwy y bwriadid ei wneud nosaf, neu os nad oes angen ei gynnwys, rhaid i'r archwilydd mewnol esbonio pam nad oes angen hynny.
 [Mae fy nghyfrifdodau mewnol a'm hargymhellion yr wyf yn'eu dwyn i sylw'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi'u cynnwys yn fy adroddiad manwl i'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor dyddfedig] * Diabwr os nad oes adroddiad wedi'i baratol.

Cadarnhau archwiliad mewnol
 Rwyf/Rydy'n yn cadarnhau nad wyf/ndym ni, fel rheolwyl mewnol y Cyngor, wedi'yrngymryd A swyddogaeth reoli na gweinyddol o fewn y corff (gan gynnwys paratol'r cyfrifon) nac fel hollod o'r corff yn ystod y blynyddoedd ariannol 2018-19 a 2019-20. Cadarnhau hefyd na fu unrhyw achos o wrthdaro buddannau ynghylch fy mhenodiad.

Enw'r unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol: MARK GOWER
 Llofnod yr unigolyn a gynhaliodd yr archwiliad mewnol: Mark Gower
 Dyddiad: 07/08/2020

Datganiad Llywodraethu Blynyddol (Rhan 1)

Rydym yn cydnabod, fel aelodau o'r Cyngor Bwrdd Pwyllgor, ein cyfrifoldeb am sicrhau bod system rheolaeth fewnl gadarn ar waith, gan gynnwys paratáu'r datganiadau cyfrilyddu. Rydym yn cadarnhau, hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred, o ran y datganiadau cyfrilyddu ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020, ein bod wedi gwneud y canlynol:

	Cyflwynyd?		Mae 100% yn golygu bod y Cyngor Bwrdd Pwyllgor wedi gwneud y canlynol:	Cyl y Dangosydd Perfformiad	
	Do	Naddo*			
1. Rydym wedi rhoi llofnodau ar waith ar gyfer: <ul style="list-style-type: none"> • gwaith rheoli ariannol effeithiol yn ystod y flwyddyn; a • pharatoi a chymerodwyo'r datganiadau cyfrilyddu 	✓		Pennu ei gyfrifdeb a rheoli ei arian yn briodol a pharatoi a chymerodwyo ei ddatganiadau cyfrilyddu fel y rhagnodir gan y gyfraith	6, 12	
2. Cynnal system rheolaeth fewnl ddigonol, gan gynnwys mesurau a gynhauwyd i atal a charfod hysid a llygodd, ac nodlygu ei haffaithisrwydd.	✓		Gwneud llofnodau priodol a darbyn cyfrifoldeb am warchod yr arian cyhoeddus a'r adnoddau dan ei reolaeth.	6, 7	
3. Rydym wedi cynryd yr holl gamau rhesymol i roi sicrwydd i ni'n hunain nad oes unrhyw achosion o ddwyg cydymffurfio gyfioneddol na phostol a chyfrestrlau, rheoladau na chodau ymarfer a etai gael effaith ariannol sylweddol ar aili'r Cyngor Bwrdd Pwyllgor i gynnal ei fusnes nac ar ei sefydla ariannol.	✓		Oni wedi gwneud pethau y mae ganddor pŵer cyfrestrl i w gantud ac wedi cydymffurfio a chodau ymarfer a safonau with wneud hynny.	6	
4. Rydym wedi darparu cyfio priodol i etholwyr arfer eu haxiau yn unol a' gghymlun Rheoladau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.	✓		Rhoi'r cyfio i bob unigolyn a diddterdeb archwilio cyfrifon y corff yn unol a'r hyn a nodir yn yr hysbysiad a'r archwriad.	6, 23	
5. Rydym wedi cynnal arosod ar risglau sy'n wnebu'r Cyngor Bwrdd Pwyllgor ac wedi cynryd caniau priodol i reoli'r risglau hynny, gan gynnwys cyflwyno rheoladau mewnol a'neu yswiriant allanol to y bo angen.	✓		Ystyried y risglau ariannol a'r risglau eraill a wnebu'r ganddor with weithredu'r corff a dolo a hwy'n briodol.	6, 8	
6. Rydym wedi cynnal system archwilio mewnol ddigonol ac effeithiol ar gyfer y cofnodon cyfrilyddu a'r systemau rheoli dney gydol y flwyddyn ac wedi cael adroddiad gan yr archwilydd mewnol.	✓		Trofu i unigolyn cymwys, yn annibynnol ar y rheoladau a'r gwaithdrefnau ariannol, i'w bam withrychol ar ba un a yw'r rhain yn dda'u anghension y corff.	6, 8	
7. Rydym wedi ystyried a oes unrhyw ymglyftritha, rhwymedigaelthau neu ymwymsidau, digwyddiadau neu drafodion, a ddigwyddodd naill ai yn ystod y flwyddyn neu ar ôl yr flwyddyn ddiad i ben, wedi cael effaith ariannol ar y Cyngor Bwrdd Pwyllgor a, lle y bo'n briodol, wedi eu cynnwys yn y datganiadau cyfrilyddu.	✓		Datgelu popeth y dylal fod wedi ei ddatgelu am ei fusnes yn ystod y flwyddyn gan gynnwys digwyddiadau a ddigwyddodd ar ôl yr flwyddyn ddiad i ben os ydym yn berthnasol.	6	
8. Rydym wedi cynryd caniau priodol i fynd i'r afael a phob mater a godayd mewn adroddiadau blaenzrol gan archwilyr mewnol ac allanol.	✓		Ystyried a chymryd caniau priodol i fynd i'r afael a phroblemau' gwarediadau a ddigwydd i w sylw gan archwilyr mewnol ac allanol.	6, 8, 23	
9. Cronfeydd ymddiriedolaeth – yn rhinwedd ein swydd fel ymddiriedolwr, rydym wedi <ul style="list-style-type: none"> • cyflawni ein cyfrifoldeb mawn perthynas ag atebolwydd am y gronfa/cronfeydd gan gynnwys cyflwyno adroddiadau ariannol a, lle y bo angen, cynnal archwiliadau annibynnol. 	Do	Naddo	Amh.	Cyflawni ei gyfrifoldebau yn rhinwedd ei swydd fel unig reolwr ymddiriedolaeth neu ymddiriedolaethau lleol.	3, 6

* Ar ddiadn ar wahân, rhwyth esboniadau i'r archwilydd ariannol ar gyfer pob ymaleb 'naddo' a roddwyd, a disgrifirwch pa gamau gwaithdrefnau sy'n cael eu cynryd i fynd i'r afael a'r gwenddau a nodwyd.

Datganiad Llywodraethu Blynyddol (Rhan 2)

	Cytunwyd?			Mae 'DD' yn golygo bod y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi gwneud y canlyniad:
	Do	Naddo*	Amh.	
1. Rydym wedi paratol a chymeradwyo cofnodion pob cyfarfod a gynhaliwyd gan y Cyngor (gan gynnwys ei bwyllgorau) sy'n cofnodir busnes a weithredwyd yn gywir a'r penderfyniadau a wnaed gan y Cyngor neu'r pwyllgor.	✓			Wedi cadw a chymeradwyo cofnodion yn unol ag Amoden 12, Paragraff 41 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.
2. Rydym wedi sicrhau bod cofnodion y Cyngor (gan gynnwys rhai ei bwyllgorau) ar gael i'w harchwilio gan y cyhoedd ac wedi'u cyhoeddi'n electronig.	✓			Wedi gwneud trefniadau i'r cofnodion fod ar gael i'w harchwilio gan y cyhoedd yn unol ag adran 22B o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 ac mae wedi cyhoeddi'r cofnodion ar ei wefan yn unol ag adran 55 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013.

* Dilys fel y bo'n brodorol.

Cymeradwyaeth ac ardystiad y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor

Y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau cyfrifyddu yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfeirio ac Archwilio (Cymru) 2014 ac am baratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Ardystiad gan y Swyddog Ariannol Cyfrifol
 Ardystiaf fod y datganiadau cyfrifyddu yn y Ffurflen Ffynyddol hon yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor, a'i incwm a'i wariant, neu'n cyflwyno'r delwysadau a'r taliadau'n brodorol, yn ôl y diwyddol, ar gyfer y ffynyddu a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020.

Llofnod y Swyddog Ariannol Cyfrifol: *[Signature]*
 Enw: **ROFON DAVIES**
 Dyddiad: **28/5/20**

Cymeradwyaeth gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor
 Cadarnhaf fod y datganiadau cyfrifyddu hyn a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi eu cymeradwyo gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor o dan gyfeirnod cofnod:

Cyfeirnod cofnod: **13**
 Llofnod Cadeirydd y cyfarfod: **M. N. James**
 Enw: **MICHAEL NEVIN JAMES**
 Dyddiad: **28/5/20**

Allgymeradwyaeth ac allardystiad gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor (dim ond os bydd y ffurflen flynyddol wedi ei diwygio yn yr archwiliad)

Ardystiad gan y Swyddog Ariannol Cyfrifol
 Ardystiaf fod y datganiadau cyfrifyddu yn y Ffurflen Ffynyddol hon yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor, a'i incwm a'i wariant, neu'n cyflwyno'r delwysadau a'r taliadau'n brodorol, yn ôl y diwyddol, ar gyfer y ffynyddu a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020.

Llofnod y Swyddog Ariannol Cyfrifol:
 Enw:
 Dyddiad:

Cymeradwyaeth gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor
 Cadarnhaf fod y datganiadau cyfrifyddu hyn a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi cael eu cymeradwyo gan y Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor o dan gyfeirnod cofnod:

Cyfeirnod cofnod:
 Llofnod Cadeirydd y cyfarfod:
 Enw:
 Dyddiad: